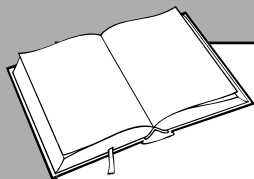

Вікторія ЯКИМАЩЕНКО, редактор

ЯК БУТИ З ОБ'ЄКТОМ ОЗ, ЯКИЙ ПОВНІСТЮ ЗАМОРТИЗОВАНО?

? На підприємстві виявили об'єкт основних засобів (далі – ОЗ) – офісний стіл, який амортизувався «у нуль», але при цьому продовжує використовуватися в господарській діяльності. Чи треба списати такий стіл із балансу у зв'язку з досягненням ним нульової залишкової вартості?

Рішення про те, як бути з повністю амортизованим об'єктом ОЗ, приймає постійно діюча на підприємстві інвентаризаційна комісія після його огляду. Комісія може прийняти одне з таких рішень:

- ліквідувати об'єкт (списати з балансу);
- продати (подарувати);
- продовжувати використовувати в діяльності підприємства за первісним призначенням або в іншій якості.

Рішення комісії оформляється відповідним актом.

Розглянемо докладніше кожний варіант.

Ліквідація

Об'єкт ОЗ виключається зі складу активів (списується з балансу) у випадку його вибуття в результаті безплатного передання або невідповідності критеріям визнання активом (п. 33 НП(С)БО 7). Нагадаємо, ОЗ визнається активом, поки, зокрема, від його використання очікується отримання майбутніх економічних вигід (п. 3 НП(С)БО 1).

Таким чином, якщо комісія визнає, що в ході використання об'єкта ОЗ ніяких вигід отримати вже не можна, може бути прийняте рішення про його ліквідацію – розбирання, демонтаж або утилізацію.

Майте на увазі! Для утилізації ОЗ доведеться звертатися до спеціалізованого підприємства.

Питання, пов'язані з ліквідацією ОЗ, розглянуто на с. 76–84 цього видання.

Продаж (безплатне передання)

Якщо комісія дійде висновку, що повністю амортизований об'єкт уже не знадобиться підприємству (наприклад, застарів морально та фізично), може бути прийняте рішення про його продаж (безплатне передання). Зазначимо, що на практиці підприємства, які не хочуть возитися з утилізацією об'єкта ОЗ, найчастіше або продають його за безцінь, або дарують.

Про безплатне передання та продаж ОЗ див. на с. 69, 71 цього видання.

Продовження використання об'єкта ОЗ у господарській діяльності

Ситуація, коли балансова вартість придатного до подальшої експлуатації об'єкта ОЗ досягає нуля (або ліквідаційної вартості такого об'єкта), зазвичай пов'язана з неправильно встановленим строком його корисного використання (далі – СКВ).

У такому випадку підприємство може просто продовжити СКВ об'єкта ОЗ спеціальним наказом (див. **зразок** нижче) – з попередньою дооцінкою або без неї. Це передбачено п. 25 НП(С)БО 7.

Зверніть увагу! Ніяких перерахувань сум амортизації заднім числом у зв'язку зі зміною СКВ робити не потрібно. Зміна СКВ є зміною облікової оцінки, яка відображається в тому звітному періоді, у якому така зміна відбулася (п. 8 НП(С)БО 8).

Без дооцінки. У цьому випадку об'єкт ОЗ буде, як і раніше, числитися на балансі за нульовою залишковою (або ліквідаційною) вартістю. При цьому його первісна вартість дорівнюватиме сумі його зносу та ліквідаційній вартості. Якщо ліквідаційна вартість об'єкта дорівнює нулю, то об'єкт буде фігурувати тільки в кількісному обліку підприємства.

З дооцінкою. Одночасно із продовженням СКВ об'єкт ОЗ можна дооцінити, але при цьому потрібно пам'ятати, що:

- проводити дооцінку ОЗ для цілей бухгалтерського обліку може тільки професійний оцінювач (ч. 2 ст. 7 Закону № 2658). Тобто за послугу доведеться платити;
- разом із дооцінкою повністю амортизованого об'єкта на цю саму дату потрібно провести дооцінку всіх об'єктів цієї ж групи ОЗ. При-

чому в подальшому переоцінку всіх цих об'єктів треба буде здійснювати з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої (п. 16 НП(С)БО 7).

У бухгалтерському обліку переоцінена залишкова вартість об'єкта ОЗ із нульовою вартістю визначається додаванням справедливої вартості цього об'єкта (зазначена в акті оцінювача) до його первісної (переоціненої) вартості без зміни суми накопиченого зносу. При цьому обов'язково визначається ліквідаційна вартість об'єкта (п. 17 НП(С)БО 7).

Починаючи з місяця, що настає за місяцем продовження СКВ, потрібно нараховувати амортизацію на дооцінену вартість об'єкта ОЗ виходячи з нового СКВ (п. 25 НП(С)БО 7).

ЗРАЗОК

ТОВ «Оптімекс»

Наказ № 48

м. Дніпро

23.09.21 р.

Про продовження строку корисного використання основного засобу

У зв'язку із задовільним станом офісного столу і продовженням його експлуатації НАКАЗУЮ:

1. Переглянути строк корисного використання офісного столу СУЛ-3 інв. № 5867 та змінити його з 48 до 72 місяців без проведення дооцінки.
2. Ознайомити з наказом бухгалтера Волошко П. Р., відповідального за ведення бухгалтерського обліку основних засобів.
3. Головному бухгалтеру Дмитренко Н. С. відобразити зазначені зміни в бухгалтерському обліку основних засобів як зміну облікових оцінок.

Додаток: висновок постійно діючої експертно-технічної комісії, призначеної наказом по ТОВ «Оптімекс» від 11.01.21 р. № 3.

Директор підприємства (підпис) О. В. Корж

З наказом ознайомлені:

(підпис) Н. С. Дмитренко «23» вересня 2021 р.

(підпис) П. Р. Волошко «23» вересня 2021 р.